

85-ліття Бою під Крутами

85-ліття Бою під Крутами

Що сталося коли Україна проголосила свою незалежність Четвертим Універсалом?

З Росії вирушили на Україну війська у силі понад 30 тисяч чоловіків. Кожний їх крок позначувався розстрілами, грабежами й підпалами. Большевики зайняли Харків, Полтаву, Чернігів, Катеринослав, Конотоп і поволі просувалися по залізничному шляху все ближче Києва. Українцям було важко спинити большевицький наступ – ворог мав більше число війська та був набагато краще озброєний.

Тим часом, в ніч з 28-го на 29-го січня, почалося большевицьке повстання проти Української Держави у Києві. Повстання мало ціль викликати заміщення у столиці коли на Київ наступали війська з Росії. Большевики захопили київський арсенал, з багатим складом зброї.

Чому Україна мусіла боронити свої границі?

Росія не хотіла так легко зректися України і її багатства. Вона потребувала хліб, бо вже вела війну роками і була голодна, і хотіла заліза й вугілля, без яких немає промисловости і без яких Росія не могла вести дальшу війну.

Хоч Україна не мала війська, вона мусіла обороняти свій кордон від нападів большевицьких загонів з Росії.

Хто обороняв Україну коли не було армії?

Сотні Першої Юнацької Військової Школи імени Богдана Хмельницького були вислані на фронт коло міста Бахмача на Чернігівщині 21 грудня 1917 року. На початку січня 1918 року, було тут близько 500 юнаків, озброєних рушницями, гранатами та 16 кулеметами.

Але ці учні були змушені під натиском большевицьких військ відступити до Крутів.

Хто пішов спинити ворога під Крутами?

Уряд не мав вишколених частин, щоб вислати і зупинити большевиків.

Без вишколу, без добірної зброї, студенти і гімназисти Києва добровільно зголосилися і на швидко зформувалися в курінь який вирушив на залізничну станцію Крути щоби врятувати Київ від ворога.

На допомогу Юнацькій Школі ранком 27 січня 1918 року, виїхали з Києва одна сотня новоствореного Куреня ім. Січових Стрільців під командою сотника Омельченка.

Коли відбувся бій під Крутами?

29 січня 1918 року, на восьмий день після оголошення Української Держави, відбувся героїчний бій під Крутами.

Як він відбувся?

З самого ранку українське військо залягло в окопах при обох боках залізничних рейок перед станцією Крути. Двадцять юнаків мало обороняти станцію.

По українській стороні було 600 вояків: чотири сотні Першої Української Військової Школи у числі 500 юнаків та сотня Студентського Куреня у силі приблизно 130 душ. Вони одержали набої, хоч небагато – по сорок штук на кожного козака.

По большевицькій стороні було 6,000 озброєних і п'яних військовиків. Большевицьке начальство дало своїм військовикам відвагу горілкою.

Бій тривав від 9-ої години ранку до пізнього вечора.

Спершу наступали лише невеликі гуртки ворога, але, знаючи свою чисельну перевагу, ворог починав засипляти окопи кулями і обходити оборонців Крут з боків. Розпочалася рукопашна боротьба віч-на-віч. В цей страшний момент забракло юнакам набоїв.

Пролунав наказ відступати.

Але юнаки Студентського Куреня, що були на лівому крилі оборонної лінії не відступили але пішли в наступ на ворога. Скоро курінь був оточений з усіх боків лавами московських солдатів, які кинулись на хлопців із звірчою люттю. Курінь був знищений.

Трагічна доля зустріла групу 35 студентів, що подалася до станції, не знаючи, що вона вже була у руках большевиків. Там їх оточено й взято в полон. Про їх дальшу долю оповів один, якому пощастило втекти.

Усіх полонених привели на станцію. Почався допит і знущання. З нелюдською люттю били вони рушницями, нагаями і просто кулаками. Вранці рішено вислати сильно поранених до Харкова а решту розстріляти. 27 засуджених поставлено в ряд. При розстрілі студенти співали „Ще не вмерла Україна”.

Тіла розстріляних юнаків большевики кинули до ями, не прикриваючи їх.

Але після відходу большевиків, селяни зібрали помордованих і поховали їх, а на могилі поставили хрест.

До Києва прибув потяг із оборонцями Крут, які врятувалися. При перевірці виявилось, що під Крутами українці втратили вбитими, раненими й такими, що пропали без вістей 300 юнаків Військової Школи та студентів.

Значення Бою під Крутами

Під Кругами, 29-го січня, 1918 року, українське військо намагалось спинити наступ московських військ на Київ, який хотів знищити Українську Народню Республіку, проголошену 22-го січня, 1918 р.

Бій під Кругами скінчився трагічно.

Але цей бій доказував Москві, що український нарід не віддасть добровільно своєї держави.

Величність цієї події полягає також у тому, що вояки, які боролися під Крутами були молодими студентами, які на заклик рідного уряду зголосились допомогти українським військам обороняти українську столицю.

Для української молоді герої бою під Крутами стали прикладом любові і вірності українському народові. З крові й жертви крутянських героїв зродився і зміцнів новітній український націоналізм.

Що сталося до Києва після Бою під Крутами ?

У Києві поширилося повстання большевиків. Бої розгорілися по цілому місті. Невеликі українські відділи, що їх перекидувано з місця на місце, не змогли опанувати місто. Большевики обложили Київ і жорстоко його збомбардували. За десять перших днів свого панування на українських землях большевики розстріляли понад 5 тисяч людей.

Чи Україні вдалося підписати договір у Брест-Литовському? (Прочитай про цей договір під питанням Четвертий Універсал – чому це сталося? в описі про Четвертий Універсал)

Уряди Німеччини, Австро-Угорщини, Туреччини й Болгарії (Центральні Держави) офіційно визнали Українську Державу і 9-го лютого 1918 р. підписали мир з Українською Народньою Республікою.

Це був чин великої дипломатичної ваги і він не втратив свого значення до сьогодні.

Що сталося до поляглих героїв Крут?

Коли ж у березні українські війська прогнали з Києва ворога з допомогою Центральних Держав, тіла поляглих героїв з-під Крут перевезено до столиці, де їх поховано на державний кошт на Аскольдовій могилі над Дніпром.

Родичі, друзі, знайомі намагалися розпізнати тіла, але це було важко, бо на них були сліди страшного мордування і нівечення, що й деяких облич не можна було пізнати.

Під час засідання Центральної Ради Михайло Грушевський просив її членів перервати наради й взяти участь у похоронах героїв.

Відбувся сумний похід. Попереду йшли учні київських шкіл, дівчата несли вінки й квіти. За трунами йшли найближчі члени родин. У дальшому поході йшли тисячі й тисячі киян. Так дякувала наша столиця тим, що боронили її своїм життям.

Промову до народу дав президент України, Михайло Грушевський, голова Центральної Ради. "Стримайте ваші сльози, які котяться! Ці юнаки поклали свої голови за визволення Вітчизни і Вітчизна збереже про них вдячну пам"ять на віки вічні..."

Бій під Крутами

(Ці питання, які тут нижче подані, були приготовлені лише допомогти Вам підробити цьогорічні річниці.)

1. Що Росія зробила після проголошення української самостійности IV Універсалом?
2. Чому ворог наступав на Київ?
3. Росія не хотіла зректися України. Чому?
4. Хто зголосився врятувати Київ?
5. Коли і де відбувся бій? Скільки років тому?
6. Як довго тривав бій?
7. Скільки було українських вояків?
8. Скільки було по большевицькій стороні?
9. Після бою, пролинув наказ відступити. Хто не відступив? Що сталося їм?
10. Розкажи про долю 35 студентів, які не знали, що станція уже була у большевицьких руках.
11. Скільки юнаків/студентів згинуло у бою під Крутами?
12. Що українське військо намагалось зробити? Чому?
13. Що це був договір у Брест-Литовському?
14. Чому цей договір був важний для України?
15. Де поховані крутянські герої?

Бій під Крутами

(Ці питання, які тут нижче подані, були приготовлені лише допомогти Вам підробити цьогорічні річниці.)

1. Що Росія зробила після проголошення української самостійності IV Універсалом?
2. Які українські міста зайняли большевики?
3. Чому большевики почали повстання у Києві?
4. Чому ворог наступав на Київ?
5. Росія не хотіла зрестися України. Чому?
6. Україна тоді не мала своєї армії. Хто обороняв Україну?
7. Хто зголосився врятувати Київ?
8. Де вони вирушили?
9. Коли і де відбувся бій? Скільки років тому?
10. Як довго тривав бій?
11. Скільки було українських вояків?
12. Скільки було по большевицькій стороні?
13. Після бою, пролинув наказ відступити. Хто не відступив? Що сталося їм?
14. Розкажи про долю 35 студентів, які не знали, що станція уже була у большевицьких руках.
15. Скільки юнаків/студентів згнуло у бою під Крутами?
16. Що українське військо намагалось зробити? Чому?
17. Що цей бій доказав Москві?
18. Що показали нам ці молоді герої?
19. Після бою під Крутами, що сталося у Києві?
20. Що це був договір у Брест-Литовському?

21. Чому цей договір був важний для України?

22. Яку роль мав Бій під Крутами у підписанні цього договору?

23. Де поховані крутянські герої?